

Vergaderjaar 2008–2009

31 700 A

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Infrastructuurfonds voor het jaar 2009

Nr. 118

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 10 juli 2009

Ik ben verheugd u te kunnen melden dat alle partijen tijdens het Bestuurlijk Overleg van 8 juli 2009 hebben besloten dat de tijd rijp is om met de ombouwafsluiting van de tunnels in de A73 te beginnen. De sluiting is gericht op volledige openstelling van de tunnels uiterlijk per 1 december 2009. Hiervoor is samen met de regio overleg gevoerd over de planning, de flankerende verkeersmaatregelen en de restpuntenstrategie.

In het Algemeen Overleg met de Vaste Commissie Verkeer en Waterstaat op 23 april 2009 (Kamerstuk 31 700 A, nr. 93) heb ik aangegeven dat, voordat ik samen met de regio de keuze kan maken wanneer de tunnel voor de laatste keer helemaal gesloten wordt voor de definitieve afbouw, twee dingen duidelijk moeten zijn. Ten eerste dient de planning van afbouw maximaal doorgelicht te zijn en dienen alle vereenvoudigingen die mogelijk zijn, te zijn doorgevoerd. Ten tweede moet alles wat van tevoren gedaan kan zijn, gedaan zijn. Hierdoor wordt het risico op uitloop van de afbouw zoveel mogelijk beperkt. De inspanningen van de afgelopen periode hebben er toe geleid dat tijdens het Bestuurlijk Overleg van 8 juli 2009 is vastgesteld dat aan beide randvoorwaarden invulling is gegeven en dat er nu een, ook volgens Horvat en Partners, realistische afbouwplanning voorligt.

Met deze brief geef ik tevens invulling aan mijn toezegging de Tweede Kamer te informeren over de datum en duur van de tijdelijke volledige afsluiting (ombouwafsluiting) van de tunnels bij Swalmen en Roermond en over de planning van de definitieve openstelling, dat wil zeggen twee rijstroken per rijrichting met een handhavingsnelheid van 100 km/uur, een permanent inhaalverbod voor vrachtwagens en géén beperkingen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen (zgn. categorie 0 tunnels, vanaf 1 januari 2010 categorie A conform nieuwe ADR-regeling).

Realistische en betrouwbare planning

De openstelling van de tunnels is volgens de integrale afbouwplanning voorzien uiterlijk per 1 december 2009, de planning is meegezonden in bijlage 1.¹ Zoals ik eerder heb aangegeven (Tweede Kamer, vergaderjaar 2008–2009, 31 700 A, nr. 93) zal voorafgaand aan de openstelling een tijdelijke volledige afsluiting voor ombouw, de zogenaamde ombouwafsluiting, plaatsvinden. Tijdens de ombouwafsluiting worden globaal de volgende werkzaamheden uitgevoerd: de ombouw van installaties van de beperkte openstelling naar de definitieve situatie (vier weken), het uitvoeren van technische integratie testen door de aannemer (vier weken) en het uitvoeren van veiligheids- en scenariotesten door de regio en Rijkswaterstaat (vier weken). Verder uitstel van de ombouw levert geen bekorting van de ombouwafsluiting. De werkzaamheden die nu nog verricht moeten worden, dienen uitgevoerd te worden in een afgesloten tunnel. De ombouwafsluiting zal plaatsvinden van 1 september tot uiterlijk 1 december 2009. Om de overlast voor de regio zo veel mogelijk te beperken heb ik onderzocht hoe deze ombouwafsluiting nog ingekort zou kunnen worden. Ik ben verheugd u te kunnen melden dat in het Bestuurlijk Overleg is vastgesteld dat de Swalmentunnel een maand langer zal openblijven (afsluiting van 1 oktober tot uiterlijk 1 december 2009). De werkzaamheden in de Swalmentunnel duren korter omdat deze tunnel minder lang is en door de ervaringen die kort daarvoor in de Roertunnel zijn opgedaan. Hierdoor blijven Roermond – Noord en het Retailpark goed bereikbaar tijdens de periode 1 september – 1 oktober 2009.

De ombouwafsluiting kan niet verder worden bekort. De planning geeft overigens geen absolute zekerheid over de openstelling uiterlijk per 1 december 2009, maar door de voorbereidingen, de inmiddels uitgevoerde werkzaamheden, de resultaten van de eerdere weekafsluiting, de doorgevoerde vereenvoudigingen én door het opstellen van een restpuntenstrategie is de haalbaarheid geoptimaliseerd. Daarnaast is afgesproken dat de Gemeente Roermond, Provincie Limburg en Rijkswaterstaat elkaar gedurende de afbouwperiode nauwgezet informeren, zodat zonodig ingegrepen kan worden om 1 december 2009 te halen.

Om de haalbaarheid van de definitieve openstelling uiterlijk per 1 december 2009 nog verder te vergroten, vindt in de periode 1 juni tot 1 september/1 oktober een aantal week- (éénmaal), weekend- (tweemaal) en nachtafsluitingen (circa vijftien maal) plaats. Indien de werkzaamheden dat mogelijk maken zal de aard van de nachtafsluiting zo beperkt mogelijk gehouden worden (bijvoorbeeld voor enkel een tunnel of tunnelbuis). Hierdoor blijft de verkeershinder tot een minimum beperkt. De eerste weekendafsluiting is in overleg met de stakeholders vastgelegd in het weekend van 18 juli.

Het belang van deze kortdurende afsluitingen voorafgaand aan de ombouwafsluiting wordt onderschreven door Horvat & Partners in haar review op de strategie richting definitieve openstelling (bijlage 2).¹ Hierin geeft zij op de strategie richting definitieve opstelling tevens aan dat er risico's zullen blijven maar dat de huidige planning, met de daarin opgenomen voorbereidende werkzaamheden, de best denkbare aanpak biedt. Grotere zekerheid over de exacte doorlooptijd van alle werkzaamheden en testen valt niet te krijgen, ook niet door een langere voorbereiding van de voorgestelde afbouwperiode. Tijdens het installeren en testen zullen nog problemen naar voren komen. Dat is onontkoombaar bij het operationeel maken van een complex geheel van installatiesystemen.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

In het memo met de integrale afbouwplanning worden de te verrichten werkzaamheden tijdens de verschillende afsluitingen nader toegelicht.

Verrichte werkzaamheden

Vóórdat ik samen met de regio zou besluiten over openstelling zou ook invulling gegeven moeten zijn aan mijn andere randvoorwaarde, dat alles wat van tevoren gedaan kan zijn, ook gedaan is, zodat het risico op uitloop van de afbouw zo veel mogelijk wordt beperkt.

In de afgelopen periode zijn de aanbevelingen van de Departementale Auditdienst en Horvat & Partners opgepakt, is een nieuwe integrale planning opgesteld, is doorgewerkt aan de definitieve installaties, besturing, veiligheidsdocumentatie, zijn testprotocollen uitgevoerd en zijn vereenvoudigingen in de systemen doorgevoerd. Daarnaast is op voorstel van de regisseur, aangesteld op advies van Horvat & Partners, de contractuele relatie zodanig ingeregeld dat deze de gewenste verandering van contractgedreven relatie naar een samenwerkingsrelatie ten behoeve van probleemoplossing ondersteunt. Deze aanpak wordt door Horvat & Partners onderschreven en ook noodzakelijk geacht.

Aan de randvoorwaarde is derhalve voldaan.

Voor een totaal overzicht van de werkzaamheden verwijs ik u naar bijlage 1.

Restpuntenstrategie

Ervaring bij de realisatie van tunnels heeft geleerd dat bij iedere openstelling sprake is van restpunten en nog op te lossen beperkte tekortkomingen, de zogenaamde «kinderziekten». Daarom heb ik, om de onvolkomenheden die gedurende de afbouwperiode aan het licht komen en die na de openstelling nog resteren op te lossen, samen met de regio en de toekomstig beheerder een restpuntenstrategie en risicobeheersingstrategie ontwikkeld. Deze aanpak die door alle partijen is onderschreven borgt dat snelle besluitvorming kan plaatsvinden over de aanpak van eventuele knelpunten en de maatregelen die zonodig genomen moeten worden om tot definitieve openstelling te kunnen komen. Het vooraf komen tot een dergelijke visie wordt onderschreven door Horvat & Partners. Deze proactieve aanpak leidt ertoe dat bij openstelling aanpak van de veiligheid van de tunnels beter is ingeregeld dan bij eerdere openstellingen van andere tunnels.

Inmiddels heeft op 24 juni 2009 ambtelijk overleg plaatsgevonden en is de concept restpuntenstrategie besproken. Tijdens dit overleg is duidelijk geworden dat het lokaal bestuur zowel een belangrijke rol voor zichzelf ziet in de uitvoering van deze strategie alsook dat men deze verantwoordelijkheid graag op zich wil nemen. Dit is in het Bestuurlijk Overleg van 8 juli 2009 ook door de regiobestuurders bevestigd.

Ook is, in samenspraak met Horvat & Partners, gekeken onder welke condities vergelijkbare tunnels (2e Benelux en Westerschelde) in het recente verleden in Nederland zijn opgeleverd. De resultaten daarvan worden gebruikt voor het opstellen van de restpuntenstrategie.

De leerervaring die hiermee wordt opgedaan zal ik de komende jaren ook bij de realisatie van andere tunnels benutten.

Flankerende maatregelen

In oktober 2008 heb ik in overleg met de regio een pakket aan maatregelen vastgesteld ten behoeve van de ombouwafsluiting. Voor en tijdens de verlengde weekafsluiting van 12 tot en met 22 juni is de weggebruiker uitvoerig geïnformeerd met behulp van DRIP's en tekstwagens, het afplak-

ken van bewegwijzering, de inzet van verkeersregelaars en het instellen van omleidings- en adviesroutes. Bij de communicatie is ook gebruik gemaakt van de sites www.vialimburg.nl en www.vanAanarBeter.nl, dagblad «De Limburger», via L1 radio en via de DRIP's en tekstwagens. Daarnaast is afgesproken dat de eerder uitgevoerde bereikbaarheids campagne in overleg met de stakeholders herhaald zal worden. Hierbij zal bijzondere aandacht zijn voor de definitieve openstelling.

In samenwerking met de regio is dit pakket aan flankerende maatregelen tijdens de verlengde weekafsluiting geëvalueerd. Op basis van de deze evaluatie worden bovenop dit omvangrijke pakket nog een aantal aanvullende flankerende maatregelen genomen tijdens de ombouwafsluiting. In bijlage 3 zijn de voorgenomen flankerende maatregelen opgenomen.¹

Tot slot

Nu tijdens het Bestuurlijk overleg is vastgesteld dat aan de overeengekomen gestelde randvoorwaarden is voldaan en er een realistische afbouwplanning ligt, kan ik samen met de betrokken partijen de komende maanden aan de slag zodat de definitieve openstelling van de tunnels in de A73 uiterlijk per 1 december 2009 verwezenlijkt wordt.

De minister van Verkeer en Waterstaat,
C. M. P. S. Eurlings

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.